

Klimatologisch seizoenoverzicht winter 2020

---

1. Algemeen klimatologisch overzicht, winter 2020	1
2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, winter 2020	4
Overzicht van de seizoenswaarden sinds 1981	4
Recordwaarden en indeling sinds 1901	4
Evolutie van de dagwaarden	5
Vergelijking met de seizoenswaarden sinds 1981	6
3. Klimatologisch overzicht voor België, winter 2020	7
Geografische verdeling van de temperaturen	7
Geografische verdeling van de neerslag	8
Geografische verdeling van de droogte-index	8
Geografische verdeling van de zonnestraling	9

1. Algemeen klimatologisch overzicht, winter 2020

Een warme winter

Temperaturen ver boven de normale waarden

De eerste twee wintermaanden kenden in Ukkel hoge gemiddelde temperaturen. December was de vijfde warmste maand sinds 1981 en januari de zesde warmste. Februari deed daar nog een schepje bovenop: dit was de vijfde warmste februari maand sinds het begin van de waarnemingen in Brussel-Ukkel in 1833. Het is dan ook logisch dat **de winter in zijn geheel een stuk warmer was dan gemiddeld (6,3°C, normaal: 3,6°C).**

De winter van 2020 was een van de warmste winters van de laatste 200 jaar. De hoogst gemeten wintertemperatuur sinds 1833 dateert van de winter van 2007, toen werd in Ukkel een gemiddelde temperatuur van 6,6°C gemeten. De drie hieropvolgende warmste winters, waaronder de winter van 2020, worden gekenmerkt door temperaturen van dezelfde grootteorde. Om de winters te rangschikken volgens hoogst gemeten temperatuur in Ukkel is het bijgevolg nodig om naar de temperatuurwaarden tot op een honderdste na de komma te kijken. **De voorbije winter bevindt zich op de derde plaats van warmste winters in Ukkel**, net na de winter van 2016 en net voor die van 2014. De winter van 1990 vervolledigt de top 5 met 6,0°C.

We registreerden hier afgelopen winter **slechts 14 vorstdagen** [$\text{min} < 0^\circ\text{C}$] (normaal: 32,1 dagen) en, **voor de zesde keer sinds 1981, geen enkele winterse dag** [$\text{max} < 0^\circ\text{C}$] (normaal: 6,5 dagen).

De temperaturen varieerden in Ukkel tussen $-2,5^\circ\text{C}$ en $16,6^\circ\text{C}$.

In ons land werd de hoogste temperatuur op 16 februari gemeten ($18,4^\circ\text{C}$ in Kuringen (Hasselt) en de laagste op 23 januari ($-9,2^\circ\text{C}$ in Elsenborn (Bütgenbach)).

Neerslagtotaal dicht bij de normale waarde

December en januari waren droger dan gemiddeld, terwijl er in februari meer neerslag viel dan normaal. In totaal viel er in Ukkel de afgelopen winter **iets meer neerslag dan normaal: 230,3 mm tegenover een normale waarde van 220,5 mm**. De grootste dagelijkse hoeveelheid viel op 1 februari (12,1 mm).

De **gemiddelde regionale neerslaghoeveelheden** in ons land lagen overal boven de normale waarden en varieerden van ongeveer **110% van de normale in Brabant tot ongeveer 135% van de normale in Belgisch Lotharingen**.

Enkel op 27 januari, 3 februari en 28 februari vielen er lokaal neerslaghoeveelheden van minstens 40 mm. De **grootste hoeveelheid was deze van Frassem (Aarlen) op 27 januari met 44,0 mm**.

Enkel sporen van sneeuw in Ukkel

We moesten tot de laatste dagen van de winter wachten om de eerste sneeuw te zien in Ukkel. Enkel op 26 en 27 februari viel er hier wat sneeuw, net voldoende om enkele sporen na te laten. **Met slechts 2 sneeuwdagen, eindigde deze winter op de 4e positie van sneeuwarme winters**, net achter de winters van 1990, 2008 en 2014 (telkens met slechts één dag met sneeuwval).

Ook elders in het land is er voorbij winter relatief weinig sneeuw gevallen, inclusief op het plateau van de Hoge Venen. In ons land sneeuwde het in totaal 30 dagen: 10 in december, 8 in januari en 12 in februari. De grootste hoeveelheid viel op 26 en 27 februari en op deze laatste dag werd de grootste sneeuwdikte van deze winter gemeten: 34 cm sneeuw in Mont-Rigi (Weismes).

Iets somberdere winter

December was nog iets zonniger dan gemiddeld, in januari kwamen we iets meer dan 1 uur zon tekort om de gemiddelde waarde te bereiken en februari was duidelijk somberder dan gemiddeld. **Hierdoor was de winter in zijn totaal iets somberder dan normaal.** De zon scheen 169u 58min in Ukkel (normaal: 180u 29min).

Desondanks registreerden we afgelopen winter in Ukkel maar **weinig dagen waarop de zon zich helemaal niet liet zien** (25 dagen tegenover een normale waarde van 36,7 dagen). Daarmee eindigde deze winter hiervoor op de vierde plaats achter 2014 (16 dagen), 2005 (20 dagen) en 2016 (24 dagen).

Relatief normale gemiddelde windsnelheid

Februari was een zeer winderige maand met 19 dagen met windstoten van minstens 72 km/u (20 m/s). Ook in december ging de wind soms flink tekeer. Hier tegenover stond de kalme maand januari. De uiteindelijke gemiddelde windsnelheid lag in Ukkel boven de normale waarde: 4,7 m/s (normaal: 4,2 m/s).

In het officiële anemometrische meetnet in ons land werden er **op 1 dag in december en op 5 dagen in februari windstoten van minstens 100 km/u (28 m/s) gemeten.** Deze snelheden konden ook lokaal bereikt worden tijdens de onweders.

Opmerking: de normalen van de parameters in de tekst zijn de gemiddelden voor de periode 1981-2010 (referentieperiode van 30 jaar voor het huidige klimaat). Tenzij anders vermeld, gelden de records voor de periode vanaf 1981.

2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, winter 2020

Overzicht van de seizoenwaarden sinds 1981

	Eenheid	Waarde	Normaal		Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	6.3	3.6	+++	6.6	2007	0.6	1985
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	8.8	6.2	+	9	2007	3.3	1985
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	3.5	1	+	4	2014	-2.6	1985
Neerslagtotaal	mm	230.3	220.5		365.9	1995	120.5	1985
Neerslagdagen	d	58	54.8		72	1994	32	1992
Sneeuwdagen	d	2	12.9		31	2010	1	2014
Onweersdagen in België	d	19	10.3	+++	21	2012	1	2011
Gemiddelde windsnelheid	m/s	4.7	4.2		5.3	1990	3.4	2017
Overheersende windrichting		ZZW						
Zonneschijnduur	uu:mm	169:58	180:29		256:23	2008	109:31	1994
Globale zonnestraling	kWh/m ²	73.4	73.8		89.8	2008	60.8	1994
Relatieve vochtigheid	%	85	84		87	2013	79	2008
Dampdruk	hPa	8.2	6.9	+++	8.4	2007	5.6	1985
Luchtdruk	hPa	1015.2	1017.2		1027.1	1992	1008.7	2010

Normaalwaarden gedefinieerd over de periode 1981–2010 (referentie for het huidig klimaat).

Indeling opgesteld voor de periode 1981–2020.

Recordwaarden van 1981–2019.

Definitie van de indeling sinds 1981.

+++	---	Hoogste/laagste waarde sinds 1981
++	--	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1981
+	-	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1981

Recordwaarden en indeling sinds 1901

	Eenheid	Waarde		Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	6.3	+++	6.6	2007	-2	1963
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	8.8	++	9	2007	1.1	1963
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	3.5	++	4	2014	-5	1963
Neerslagtotaal	mm	230.3		365.9	1995	62.9	1964
Neerslagdagen	d	58		74	1916	32	1992
Zonneschijnduur	uu:mm	169:58		316:53	1949	85:53	1923

Indeling opgesteld voor de periode 1901–2020.

Recordwaarden van 1901–2019.

Definitie van de indeling sinds 1901.

+++	---	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1901
++	--	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1901
+	-	Bij de 10 hoogste/laagste waarden sinds 1901

Evolutie van de dagwaarden

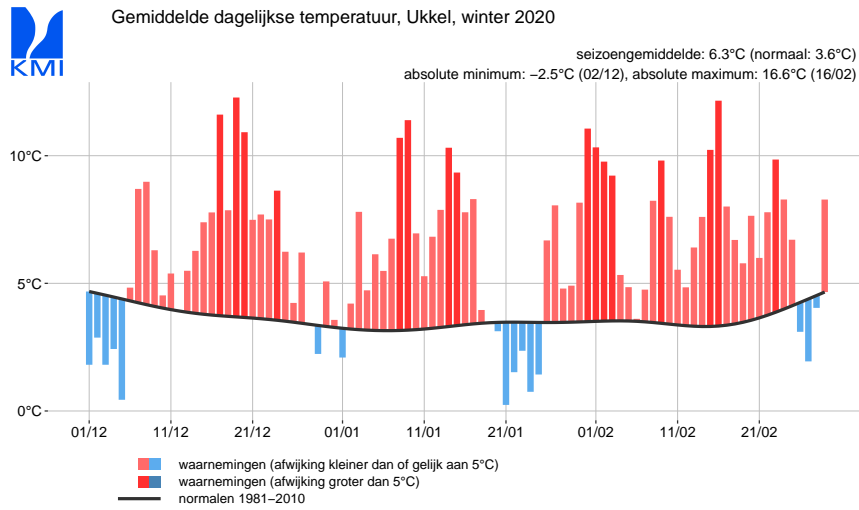

Fig. 1

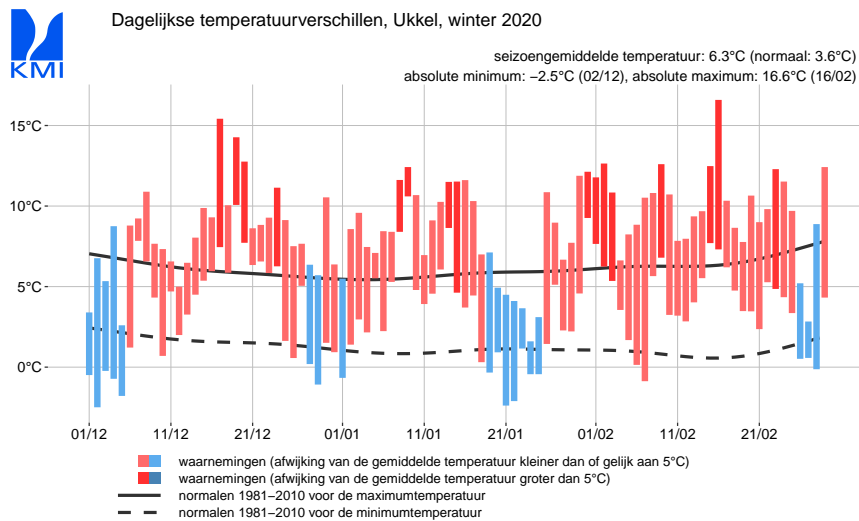

Fig. 2

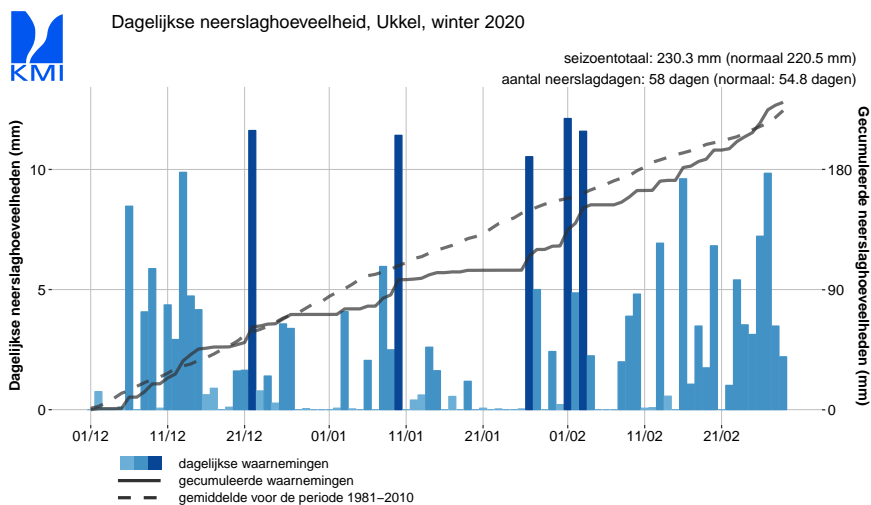

Fig. 3

Dagelijkse zonneshijnduur, Ukkel, winter 2020

seizoenstotaal: 170 uur = 21 % (normaal: 180.5 uur = 22 %)

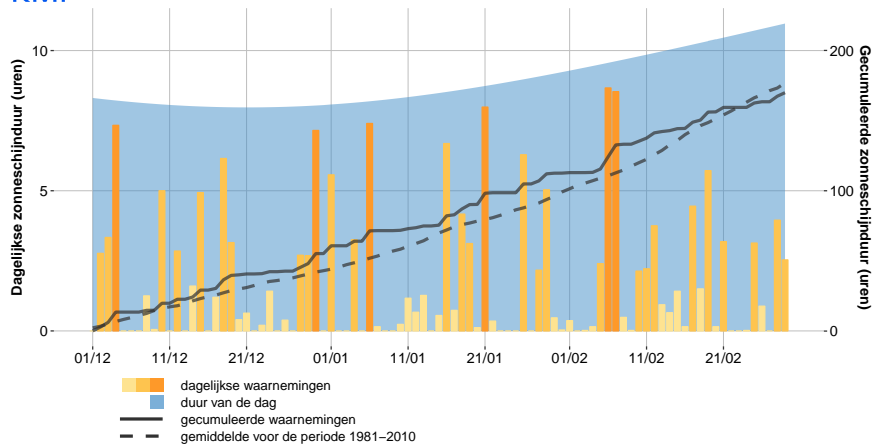

Fig. 4

Vergelijking met de seizoenwaarden sinds 1981

Neerslag, temperatuur en zonneshijnduur te Ukkel, winter

gegevens van 1981 tot 2020

De grootte van de bolletjes is evenredig in verhouding tot deze van de normale zonneshijnduur 1981-2010

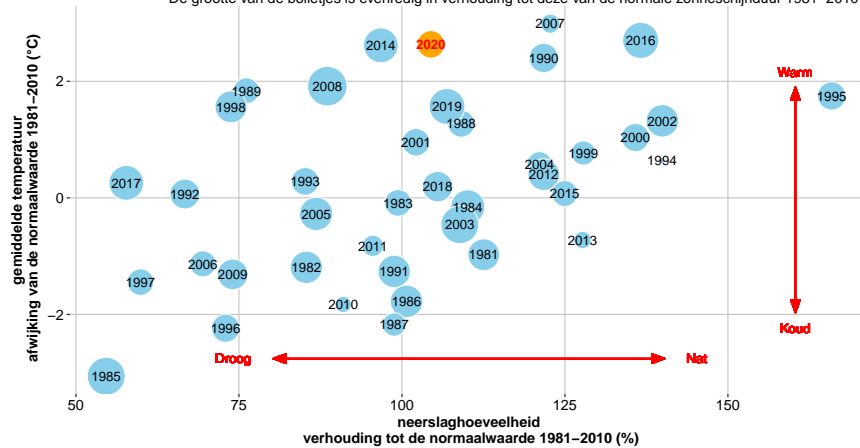
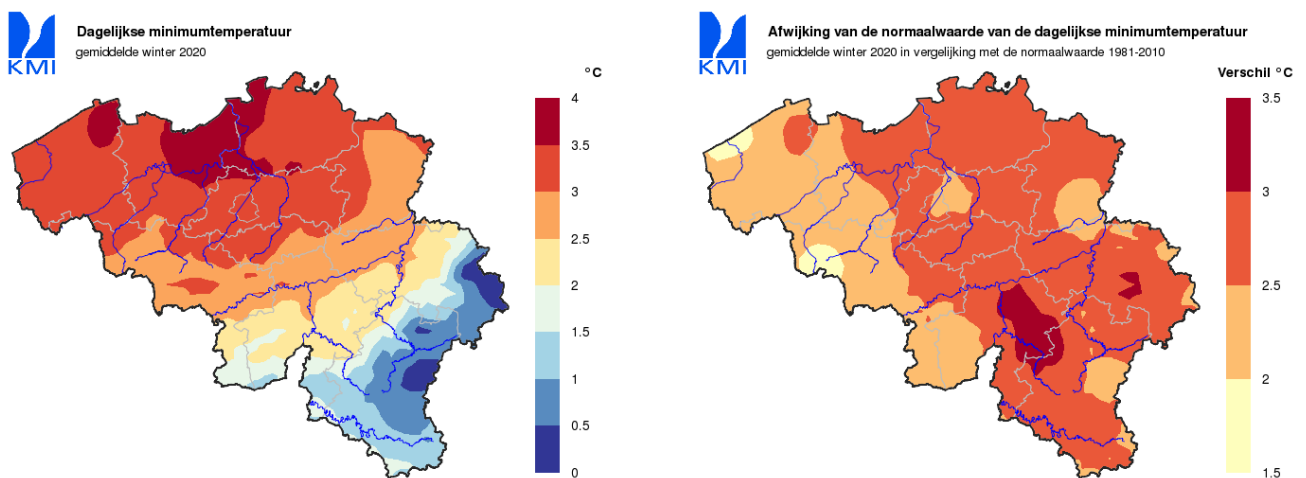
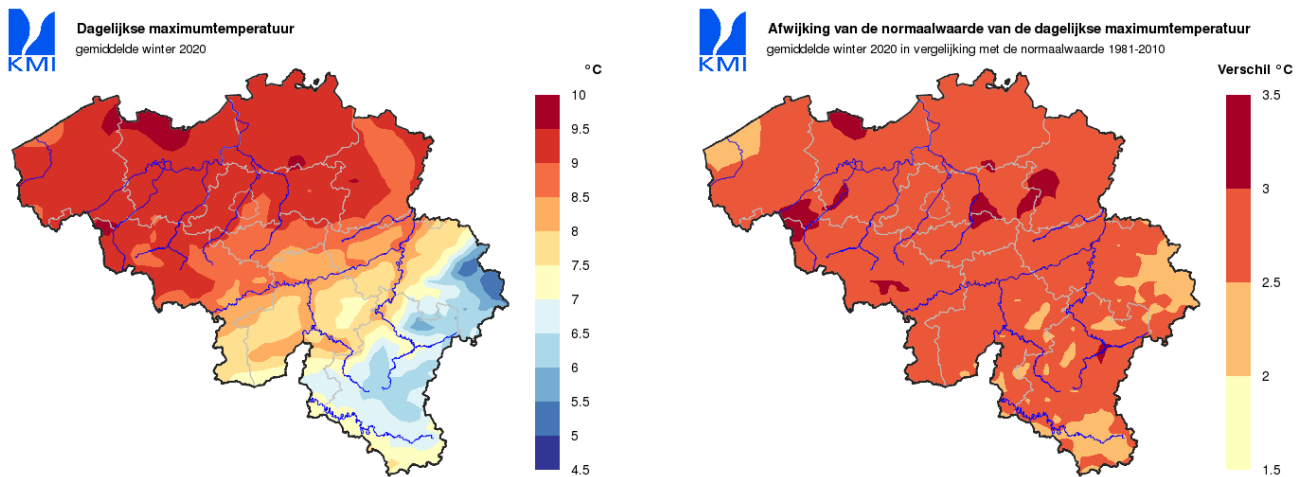
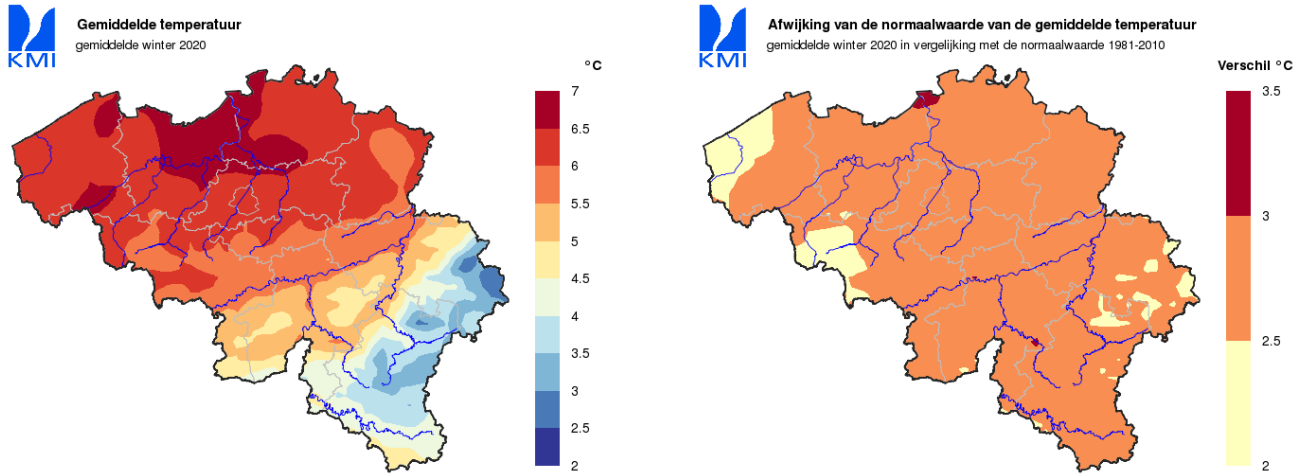

Fig. 5

3. Klimatologisch overzicht voor België, winter 2020

Geografische verdeling van de temperaturen

Geografische verdeling van de neerslag

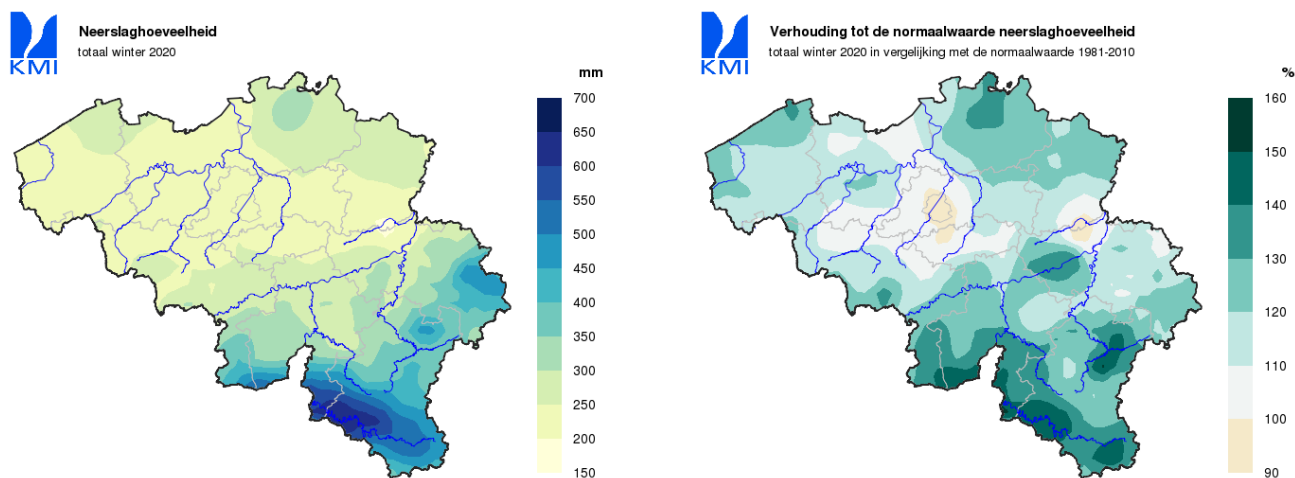

Fig. 9

Geografische verdeling van de droogte-index

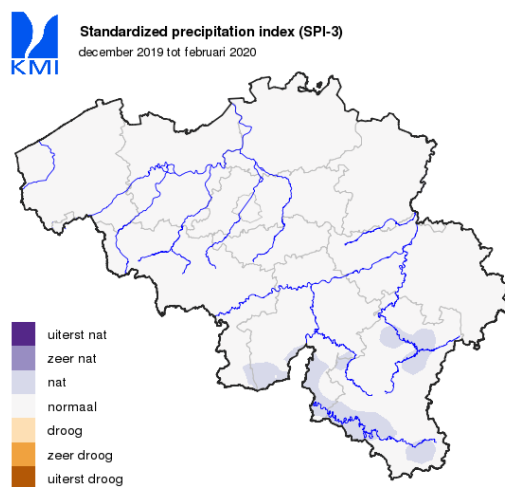
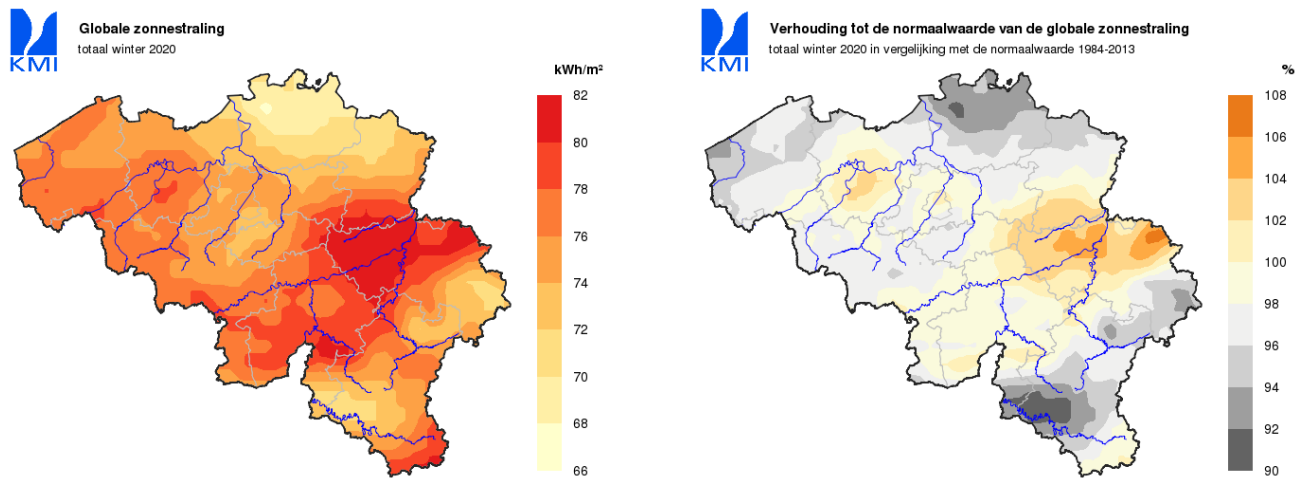

Fig. 10

De *genormaliseerde neerslagindex (SPI)* laat toe om perioden van droogte te karakteriseren op basis van observaties van neerslag. De index vergelijkt op een gestandaardiseerde manier de neerslag voor een duur van 3 maanden (SPI-3) met een referentieperiode (1981–2010). De klassen “droog/nat”, “zeer droog/nat” en “uiterst droog/nat” komen overeen met herhalingsperioden van respectievelijk 10 tot 30 jaar, 30 tot 50 jaar en meer dan 50 jaar.

Geografische verdeling van de zonnestraling

Deze voorlopige kaarten worden automatisch aangemaakt op basis van de beschikbare gegevens op 1 maart 2020. Indien u de kaarten in een hogere resolutie wenst, gelieve ons te contacteren via ui@meteo.be.

Disclaimer

De rechten van intellectuele eigendom met betrekking tot de gegevens in tabellen, teksten en grafieken komen uitsluitend toe aan het KMI. De publicatie van deze gegevens op de website van het KMI strekt niet tot gehele of gedeeltelijke overdracht van deze rechten. De Gebruiker van de gegevens verbindt er zich toe om, in elke publicatie waarin gebruik gemaakt wordt van de gegevens, het KMI als bron van deze gegevens te vermelden. Het is in geen geval toegestaan om op basis van de gegevens in tabellen, teksten en grafieken meteorologische of klimatologische diensten te verstrekken. Het KMI zal in geen geval aansprakelijk gesteld kunnen worden voor de eventuele schade die uit het gebruik van de gegevens zou kunnen voortvloeien. In geval van een geschil betreffende de interpretatie of de uitvoering van deze algemene voorwaarden, zullen het KMI en de Gebruiker trachten het geschil zo spoedig mogelijk in der minne te regelen. Zo niet, dan zijn de rechtbanken van het arrondissement Brussel bevoegd.

Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI), 2020